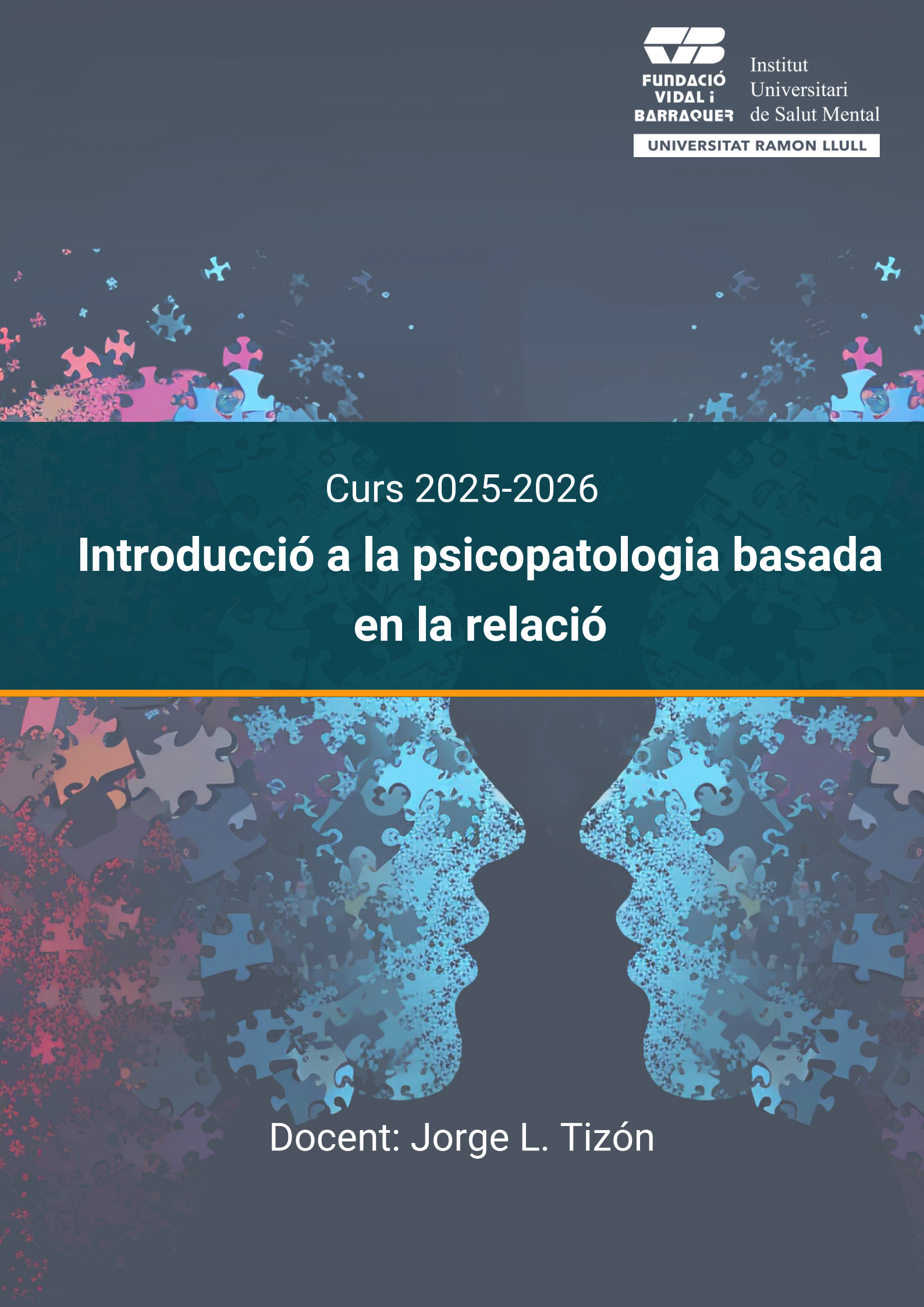

Curs 2025-2026

Introducció a la psicopatologia basada en la relació

Docent: Jorge L. Tizón

Presentació

Actualment la psicopatologia es troba en una cruïlla. Després de diferents segles d'evolució com a disciplina científica, el seu àmbit s'ha ampliat enormement. No obstant això, de forma paradòxica, aquesta mateixa evolució està amenitzat amb portar-la a la implosió. Història, "Fòbia Social", TOC, TDAH, TEA, TLP, depressió esquizofrènica, són conceptes fonamentals de la psicopatologia clàssica i, al mateix temps, mostres de la seva greu crisi teòrica i epistemològica.

S'ha d'entendre aquests i altres conceptes de la forma habitual o podem pensar en altres formes de conceptualitzar el patiment psicològic i psicosocial humà? Des de diverses perspectives i grups de treball avui s'està intentant una orientació de Psicopatologia que faciliti la relació entre els diversos serveis comunitaris (de salut, de salut mental, psicopedagògics, serveis socials...) i que faciliti la salut mental comunitària; un model que, a més a més, en la mitjana del que es pugui, eviti professionalismes i medicalitzacions innecessaris. En definitiva, dramatitzadores, obsessivacontroladores, de persecució i altres, són assoliments evolutius de l'espècie i de cadascun dels seus membres.

Però si predominen rígidament en la major part de les conductes i representacions mentals, o en les més significatives proporcionen la base per a alguna de les principals organitzacions psico(pato)lògiques.

Després d'una introducció al tema des d'una perspectiva psicoanalítica, de les neurociències i de la psic(pato)logia del desenvolupament, es tracta d'introduir a l'estudi de les formes de relació que poden donar lloc a aquestes organitzacions psicopatològiques bàsiques. A cadascuna d'elles, intentarem apropar-nos a com les persones dominades per cada tipus "d'organització psicopatològica de la relació" interactuen amb els seus afins, les característiques del seu discurs socials, les seves relacions amb el propi cos, la modulació que fan de les emocions fonamentals i de la personalitat i món intern.

Presentació

També intentarem apropar-nos a la psicogènesi i a la gènesi biopsicosocial de per què aquests models relacionals es fan predominants en algunes persones, així com a les orientacions bàsiques per les seves cures (“tractaments”).

Com és habitual en la Psicopatologia basada en la Relació, el focus fonamental serà l'estudi de les conseqüències que el predomini de cadascuna d'aquestes organitzacions té per la vida personal, per les relacions familiars i per les relacions grupals i la cultura.

Metodologia

- Metodologia activa, amb exposició d'esquemes i casos basades en la clínica, en bibliografia seleccionada i en filmacions.
- Seminari de discussions dels estudis i exposicions clíniques tant dels participants com del director del seminari.
- S'afavoreix en cada tema l'aportació de casos i situacions clíniques directament pels assistents.
- Donades les característiques de seminari, és imprescindible la regularitat en l'assistència.

Programa

- 1-** Psicopatologia bio comercial i Psicopatologia Basada en la Relació.
- 2-** Esquemes fonamentals per a una perspectiva de la psicopatologia basada en les relacions infrahumanes: posicions, fases, defenses, aferrament, mentalització, processos de dol, funcions de la família, nivells per a la confrontació.
- 3-** Components o factors fonamentals de les Organitzacions Psicopatològiques:
 - 3.1-** Dramatitzadora (històrica), fobicoevitativa i obsessiva-controladora.
 - 3.2-** Melancòlica-maníaca i Incontinent.
 - 3.3-** Intrusiva o perversa.
 - 3.4-** Paranoide.
 - 3.5-** Ruptura psicòtica prepuberal.
 - 3.6-** Ruptura psicòtica postpuberal.
 - 3.7-** La Inestabilitat relacional o inestabilitat emocional límit.

Bibliografia

- APA (2013): DSM 5: Manual estadístico y diagnóstico de los trastornos mentales. Barcelona: Masson, 2014.
-
- Bergeret J. Ensayo crítico sobre la noción de “neurosis” para un psicoanalista. Rev. Psicoanàlisis de la APA, número especial 1992: 99-113.
-
- Bofill P, Tizón JL. Qué es el psicoanálisis: Orígenes, temas e instituciones actuales. Barcelona: Herder 1994.
-
- Castilla, C. Inidentidad epistemológica de la Psico(pato)logía. Prólogo a J.L. Tizón: Introducción a la epistemología de la Psicopatología y la Psiquiatría. Barcelona: Ariel, 1978.
-
- Coderch, J. (1975). Psiquiatría dinámica. Barcelona: Herder, 1975.
-
- Fenichel, O (1958). Teoría psicoanalítica de las neurosis. Buenos Aires: Paidós.
-
- Freixas, J. Psicopatología Psicoanalítica: El model Freud-Abraham. Barcelona: Columna, 1997.
-
- Freud, S. Obras Completas. Buenos Aires: Amorrortu-Paidós o Biblioteca Nueva. Buenos Aires y Madrid.
-
- Gabbard, G. (2009). Psiquiatría psicodinámica en la práctica clínica. Buenos Aires: Interamericana.

Bibliografia

- Kernberg O. (1992). La agresividad en las perversiones y en los desórdenes de la personalidad. Buenos Aires: Paidós, 1994.
- Johnstone, L. (2018). Psychological formulation as an alternative to psychiatric diagnosis. *Journal of Humanistic Psychology*, 58(1), 30-46.
- Johnstone, L.; Boyle, M.; Cromby, J.; Dillon, J.; Harper, D.; Kinderman, P.; Longden, E.; Pilgrim, D. y Read, J. (DCP). (2018). *The Power-Threat-Meaning Framework: Overview*. Leicester: British Psychological Society.
- Klein M. Obras Completas. Barcelona: Paidós, años diversos según la reedición.
- Liberman, D. (1978). Comunicación y psicoanálisis. Buenos Aires: Alex eds.
- Millon T. (1996). Trastornos de la personalidad. Más allá del DSM-IV. Barcelona: Masson 1998.
- Millon, T, Everly GS (1985). La personalidad y sus trastornos. Barcelona: Martínez Roca 1994.
- MacKinnon, R.A., & Michels, R. (1971). *Psiquiatría clínica aplicada*. México: Interamericana.
- OMS-WHO (1992). CIE 10: Trastornos mentales y del comportamiento. Madrid: Meditor (10.ª ed.).

Bibliografia

- APA (2013): DSM 5: Manual estadístico y diagnóstico de los trastornos mentales. Barcelona: Masson, 2014.
- Bergeret J. Ensayo crítico sobre la noción de “neurosis” para un psicoanalista. Rev. Psicoanàlisis de la APA, número especial 1992: 99-113.
- Bofill P, Tizón JL. Qué es el psicoanálisis: Orígenes, temas e instituciones actuales. Barcelona: Herder 1994.
- Castilla, C. Inidentidad epistemológica de la Psico(pato)logía. Prólogo a J.L. Tizón: Introducción a la epistemología de la Psicopatología y la Psiquiatría. Barcelona: Ariel, 1978.
- Coderch, J. (1975). Psiquiatría dinámica. Barcelona: Herder, 1975.
- Fenichel, O (1958). Teoría psicoanalítica de las neurosis. Buenos Aires: Paidós.
- Freixas, J. Psicopatología Psicoanalítica: El model Freud-Abraham. Barcelona: Columna, 1997.
- Freud, S. Obras Completas. Buenos Aires: Amorrortu-Paidós o Biblioteca Nueva. Buenos Aires y Madrid.
- Gabbard, G. (2009). Psiquiatría psicodinámica en la práctica clínica. Buenos Aires: Interamericana.

Bibliografia

- Kernberg O. (1992). La agresividad en las perversiones y en los desórdenes de la personalidad. Buenos Aires: Paidós, 1994.
- Johnstone, L. (2018). Psychological formulation as an alternative to psychiatric diagnosis. *Journal of Humanistic Psychology*, 58(1), 30-46.
- Johnstone, L.; Boyle, M.; Cromby, J.; Dillon, J.; Harper, D.; Kinderman, P.; Longden, E.; Pilgrim, D. y Read, J. (DCP). (2018). *The Power-Threat-Meaning Framework: Overview*. Leicester: British Psychological Society.
- Klein M. Obras Completas. Barcelona: Paidós, años diversos según la reedición.
- Liberman, D. (1978). Comunicación y psicoanálisis. Buenos Aires: Alex eds.
- Millon T. (1996). Trastornos de la personalidad. Más allá del DSM-IV. Barcelona: Masson 1998.
- Millon, T, Everly GS (1985). La personalidad y sus trastornos. Barcelona: Martínez Roca 1994.
- MacKinnon, R.A., & Michels, R. (1971). *Psiquiatría clínica aplicada*. México: Interamericana.
- OMS-WHO (1992). CIE 10: Trastornos mentales y del comportamiento. Madrid: Meditor (10.ª ed.).

Durada i calendari

- 30 h
 - 18 i 25 de setembre
 - 2, 9, 16, 23 i 30* d'octubre
- 17.00 h a 21.30 h (*17.00 h a 20.00 h)
- Preu: 660€

MÉS INFORMACIÓ

INSCRIU-TE

**FUNDACIÓ
VIDAL i
BARRAQUER**

Institut
Universitari
de Salut Mental

UNIVERSITAT RAMON LLULL